

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 19 juni 2018 met nummer RvVb/A/1718/1012
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0005/SA

Verzoekende partij	de heer Marc VANDE WALLE vertegenwoordigd door advocaat Daniël CRABEELS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8400 Oostende, Euphrosina Beernaertstraat 58, bus 1
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van WEST-VLAANDEREN vertegenwoordigd door advocaat Jo GOETHALS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8800 Roeselare, Kwadestraat 151B/41
Tussenkomen de partij	de heer Pieter LEENKNEGT vertegenwoordigd door de heer Francis CHARLIER en mevrouw Sofie BOEYKENS met woonplaatskeuze op het kantoor te 8860 Lendelede, Langemuntlaan 1

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 11 september 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 6 augustus 2015.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van onder andere de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lichtervelde van 7 april 2015 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomen de partij een stedenbouwkundige vergunning verleend volgens aangepast plan voor de heraanvraag met aangepaste inplanting voor het bouwen van een landbouwbedrijfsloods met aangebouwde woning (deels uit te voeren in latere fase) op een perceel gelegen te 8810 Lichtervelde, François Blauweweg 2, met als kadastrale omschrijving sectie D, nummers 1084A, 1085 en 1086A.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De tussenkomen de partij verzoekt met een aangetekende brief van 5 november 2015 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomen de partij met een beschikking van 18 november 2015 toe in de debatten.

De Raad verwerpt met een arrest van 28 juni 2016 met nummer RvVb/S/1516/1283 de vordering tot schorsing.

De verzoekende partij dient tijdig een verzoek tot voortzetting in.

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 19 december 2017.

Advocaat Christian MASSON *loco* advocaat Daniël CRABEELS voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Jo GOETHALS voert het woord voor de verwerende partij. De tussenkomende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Uit het dossier blijkt dat de tussenkomende partij, op een voor de Raad ongekende datum, een aanvraag indient voor het bouwen van een landbouwbedrijfsloods met aangebouwde woning. Deze aanvraag wordt evenwel hangende de vergunningsprocedure ingetrokken.

2.

De tussenkomende partij dient op 28 januari 2015 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lichtervelde opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “heraanvraag met aangepaste inplanting: bouwen van een landbouwbedrijfsloods met aangebouwde woning (deels uit te voeren in latere fase)” op een perceel gelegen te 8810 Lichtervelde, François Blauweweg 2.

Het perceel ligt volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Roeselare-Tielt’, vastgesteld met koninklijk besluit van 17 december 1979 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 4 februari 2015 tot en met 5 maart 2015, worden drie bezwaarschriften ingediend.

Het Departement Landbouw en Visserij adviseert op 5 maart 2015 voorwaardelijk gunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 3 april 2015 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen verleent op 7 april 2015 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij.

Tegen deze beslissing tekent onder andere de verzoekende partij op 12 mei 2015 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale Dienst Waterlopen adviseert op 22 juni 2015 voorwaardelijk gunstig.

Naar aanleiding van het advies van de provinciale Dienst Waterlopen dient de tussenkommende partij aangepaste plannen in.

De provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 3 juli 2015 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen overeenkomstig de gewijzigde plannen.

Na de hoorzitting van 14 juli 2015 verklaart de verwerende partij het beroep op 6 augustus 2015 ongegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

5B TOETSING AAN WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN

De raadsman van linkeraanpalende beroeper betwist het leefbaar, karakter van het bedrijf. De voorgelegde bedrijfseconomische resultaten, het beschikbaar landareaal en het advies van ADL inzake de bedrijfswoning worden aangehaald.

...

Op de bouwplannen wordt aangegeven dat de bedrijfswoning later zal worden opgericht. ADL stelt pas met de bouw van de woning te kunnen instemmen van zodra wordt aangetoond dat de loods effectief in gebruik genomen is en één van beide aanvragers effectief voltijds als bedrijfsleider is tewerkgesteld. De bouwplannen die ook de woning omvatten werden door het college integraal vergund, evenmin werd in de vergunningsbeslissing de woning uitgesloten van vergunning. Het is positief dat de aanvraag reeds een beeld geeft van de totaliteit van de site die wordt beoogd, voldongen feiten bij de behandeling van de aanvraag voor de bedrijfswoning worden op die manier vermeden. In het licht van de opmerking van ADL dient de bedrijfswoning echter uitdrukkelijk uitgesloten van vergunning. De vrees dat de aanvraag louter een voorwendsel zou zijn om een nieuwe bedrijfswoning op te richten wordt op die manier ook ontkracht.

Vanuit planologisch oogpunt is de aanvraag tot het opstarten van een nieuw tuinbouwbedrijf verenigbaar met het agrarisch gebied.

Beide beroepers stellen dat de aanvraag niet verenigbaar is met het landschappelijk waardevol karakter van de omgeving. Er wordt gewezen op het feit dat de aanvraag deel uitmaakt van de Heihoek en de nabijheid van het Huwynsbos. Volgens de biologische waarderingskaart bevinden zich in de omgeving biologische waardevolle en zeer waardevolle gebieden. In het licht van al deze elementen stellen beroepers dat een nieuwbouw in deze omgeving onverantwoord is. Bijkomend wordt gewezen op het gebrek aan buffering van de site naar de linkeraanpalende toe en wordt verwezen naar rechtspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen die stelt dat het louter voorzien van een groenscherm op zich reeds aantoonde dat de aanvraag de esthetische toets van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet doorstaat.

Beroepers kunnen op dit punt niet worden bijgetreden. De percelen die volgens de biologische waarderingskaart worden aangeduid als biologisch (zeer) waardevol bevinden zich aan de overzijde van de François Blauweweg, deze weg vormt een harde grens

waardoor de bouw van de loods redelijkerwijze geen impact zal hebben op de waarde van deze percelen.

De loods wordt ingeplant ter hoogte van de rechterperceelgrens, hierdoor ontstaat een cluster met de bedrijven aan de overzijde van de Francois Blauweweg. Er is geenszins sprake van een solitaire inplanting in de omgeving. De inplanting nabij de rechterperceelgrens heeft ook tot gevolg dat het vrij zicht op de zuidelijk gelegen Huwynsbossen wordt gevrijwaard en de beleving van het open landschap voor de recreatieve omgeving van de Heihoek niet in het gedrang komt. Naar de linker aanpalende toe wordt niet gewerkt met groenstructuren maar wordt ingezet op het materiaalgebruik van de loods. Bovendien heeft het terrein een licht hellend profiel zo blijkt uit de topografische kaart, de loods wordt op het laagst gelegen deel ingeplant. Het voorzien van groenelementen naar de linker aanpalende toe zou gelet op de afstand tussen de bouwplaats en de linkeraanpalende en het licht hellend profiel het landschap middendoor snijden en erg onnatuurlijk ogen. Daarnaast zou het voorzien van beplanting nadelige gevolgen kunnen hebben op de bedrijfsvoering (bladval in de groenten).

Ter hoogte van de rechteraanpalende worden wel groenstructuren voorzien. Gelet op de bomen en hagen waarmee de bedrijven aan de overzijde van de Francois Blauweweg volledig aan het zicht worden onttrokken en het landschap bepalen is het voorzien van weldoordachte groenelementen aan deze zijde van het perceel geenszins te beschouwen als een manier om de loods aan het zicht te onttrekken. Het groenplan dat werd uitgewerkt sluit aan op de groenstructuren aan de overzijde van de straat en omvat een combinatie van zomereiken (14 stuks) met 5 plantrijen met lage streekeigen beplanting bestaande uit haagbeuk, hazelaar, hulst, wilde liguster en sleedoorn. Omdat de toegang van het bedrijf zich ter hoogte van een kruising bevindt, wordt er gewerkt met een lagere beplanting zodat er geen belemmering ontstaat voor het verkeer (zowel auto's als fietsers). Op de luchtfoto is te zien dat het voorzien van dergelijke groenstructuren ter hoogte van de perceelgrenzen zeker niet ongewoon is, het perceel van beide beroepers illustreert dit. De voorziene groenstructuren sluiten in het verlengde aan met de noordelijk gelegen bomen zodat er visueel sprake zal zijn van een geheel en er uiteindelijk zelfs sprake is van een meerwaarde voor het landschap. De visueel vormelijke aspecten van de aanvraag komen nog verder aan bo bij de toets aan de goede ruimtelijke ordening.

Het ontwerp is ook op esthetisch vlak verenigbaar met de landschappelijk waardevolle overdruk van het gebied.

...

De watertoets is opgenomen in het decreet integraal waterbeheer, art. 8 en is van kracht sinds 24.11.03. Het bijhorende uitvoeringsbesluit met nadere regels voor de toepassing van de toets is in werking sinds 01.11.06. Volgens artikel 3 van dit besluit is het advies van de Watertoets positief indien vooraf blijkt dat er geen schadelijk effect te verwachten is. De aanvraag voorziet in 891m² bijkomende dakoppervlakte waarbij het hemelwater wordt opgevangen in vier regenwaterputten van 20m³ met overloop. Het afvalwater wordt opgevangen in een open opvangsysteem met oog op hergebruik. Het aandeel bijkomende verharding bedraagt 800 m².

Volgens de watertoetskaarten van de Vlaamse overheid (www.watertoets.be) ligt de bouwplaats in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied met moeilijk infiltreerbare bodem. Enige omzichtigheid bij de beoordeling van deze aanvraag is aldus aangewezen. Er dient immers over gewaakt dat de aanvraag geen negatieve impact heeft op het watersysteem door bijvoorbeeld een vermindering van het bergend vermogen bij overstromingen, een versnelde afstroom van hemelwater naar waterlopen en het feit dat minder hemelwater in de grond kan infiltreren.

In beide beroepschriften wordt de waterhuishouding aangekaart. De hoeveelheid bijkomende verharde oppervlakte op een perceel dat vandaag de dag een volledig onverhard karakter heeft en gelegen in een watergevoelige omgeving, is onaanvaardbaar volgens de beroepers. Het aangeleverd cijfermateriaal wordt in vraag gesteld, de bijkomende maatregelen van het college worden ontoereikend geacht. Het college voorziet in een benodigde buffercapaciteit van 56.727 liter in plaats van de voorgestelde 40.000 liter in de aanvullende nota van de aanvrager.

De Provinciale Dienst Waterlopen werd om een advies gevraagd in dit dossier. Het advies werd ontvangen op 22 juni 2015, is voorwaardelijk gunstig en luidt als volgt:

- Regenwaterputten hebben geen bufferende functie meer eens deze volledig zijn gevuld. Enkel het deel boven de overloop mag gerekend worden als bufferend. De regenwaterputten kunnen het bedrijf voorzien van een hoeveelheid beschikbaar water.*
  - Er moet een effectief bufferend volume van minstens 29 m³ worden voorzien. Dit volume mag ondergronds gerealiseerd worden of in een open volume op het terrein. Hierop moeten alle overlopen van regenwaterputten en dakafvoeren worden op aangesloten. Er wordt in de aanvraag een groot hergebruik geduid, waardoor het bufferend volume in de regenwaterputten zou kunnen worden voorzien. Hiervan is echter geen duidelijk aantoonbare constante van 29 m³ buffer.*
  - Er moet een leegloop voorzien worden naar het oppervlaktewaternet die voldoet aan de voorwaarden van vertraagde afvoer (buizen Ø110mm),*
  - De betonverhardingen hoeven niet opgevangen en afgevoerd te worden naar een bufferend volume. De omliggende gronden hebben voldoende infiltrerende capaciteit om het aflopend hemelwater op een natuurlijke wijze in de bodem te laten infiltreren.*
  - Huishoudelijk afvalwater moet via kleinschalige waterzuivering geloosd worden in het oppervlakte waternet.*
- Enkel als aan bovenstaande voorwaarden is voldaan, zijn er geen schadelijke effecten te verwachten op het bestaande watersysteem.*

In antwoord op het advies van de provinciale dienst waterlopen heeft aanvrager op de plannen aangeduid hoe hij de vereiste buffer zal realiseren: concreet wordt de overloop voorzien op - 149cm waardoor een permanente buffer van 29m³ wordt gerealiseerd. De leegloop wordt voorzien met buizen Ø110mm. Dit betreft een kleine aanpassing aan het plan, die in graad van beroep kan doorgevoerd worden, gezien deze aanpassing dienstig is om tegemoet te komen aan een voorwaarde van een adviesinstantie.

Gelet op deze verduidelijking op plan, kan besloten worden dat de watertoets positief is. Dit werd ook bevestigd via mail door de provinciale dienst waterlopen d.d. 30/07/2015.

5C BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvrager heeft een omvangrijk stuk grond ter beschikking, toch werd gekozen om de nieuwe loods zo dicht mogelijk bij de Francois Blauweweg in te planten zodat er een clustering ontstaat met de landbouwbedrijven gelegen aan de overzijde van de straat en de vrije doorkijk naar de Huwynsbossen behouden blijft. De oppervlakte van de loods blijft beperkt tot net geen 790m² waardoor geen onnodige ruimte wordt ingenomen en de percelen maximaal kunnen worden gebruikt voor de teelten. Tevens is de loods ingeplant op het laagst gelegen stuk van het perceel. De inplanting van het bedrijf houdt dan ook maximaal rekening met het landschappelijk waardevol karakter van de omgeving.

De loods heeft een oppervlakte van net geen 790m² en is op doordachte wijze ingedeeld. In functie van het beoogd gebruik is er geen sprake van een overdimensionering maar van een compacte bedrijfsorganisatie. De loods heeft een kroonlijsthoogte van 6,7m en een nekhoogte van 10,31m. Uiteraard zal de loods zichtbaar zijn in het landschap evenwel zal het geheel niet storend overkomen. In de eerste plaats dient gewezen op de hoge beplantingen die prominent rechts van de bouwplaats aanwezig zijn maar ook her en der uit het landschap springen. Het licht glooiend reliëf en de inplanting op het laagst gelegen punt dragen evenzeer bij tot het beperken van de visuele impact van de aanvraag op de omgeving. Ten noorden van de bouwplaats bevinden zich tevens stallen die diep in het landschap snijden, de stallen zijn laag doch omvatten ook 2 silo's die opvallen in het landschap. Er zijn verschillende elementen aanwezig die in de hoogte visueel opvallen, het betreft daarbij zowel groenaanplantingen als constructies.

Ook de vormgeving van de loods vertoont een landelijk karakter naar de open linkerkzijde toe, hier wordt de loods immers voorzien van houten beplanking en ter hoogte van de toegangspoorten worden de gevels bedekt met klimhortensia's. Zoals reeds eerder gesteld zijn de voorziene groenelementen geenszins van die aard dat zij het gebouw aan het zicht onttrekken maar gaat het om een weldoordachte keuze van plaatselijke groenstructuren die in de lijn liggen van de aanwezige landschapselementen. Om de integratie in de omgeving nog te versterken en gelet op de openheid aan deze linkerkzijde, is het echter wel aangewezen dat aan deze gevelzijde de houten afwerking wordt doorgetrokken over de volledige gevel. Met een aangepast plan d.d. 31/07/2015 toont aanvrager aan hoe dit kan voorzien worden. De loods dient dan ook conform dit aangepast plan uitgevoerd te worden. Dit betreft een kleine aanpassing van de plannen, die mogelijk is in graad van beroep, aangezien dit tegemoetkomt aan een bemerking van de omwonende, zonder afbreuk te doen aan de voorwerp van de aanvraag.

De linker aanpalende beroeper stelt geur- en geluidshinder te zullen ervaren.

...

In aansluiting op dit laatste aspect kan ook worden opgemerkt dat het profiel van de wegen voldoende breed is voor het landbouwverkeer. Er is voldoende ruimte opdat het verkeer elkaar kan kruisen en ook de verkeersveiligheid van de fietsers wordt gegarandeerd.

Tevens wordt door de linker aanpalende gevreesd voor een waardevermindering. Dit betreft geen zuiver stedenbouwkundig bezwaar en wordt door de beroeper op geen enkele wijze geconcretiseerd. Gelet op de afstand tussen de site en de woning van de beroeper en de vaststelling dat de aanvraag geen abnormale hinder zal veroorzaken, zal er redelijkerwijze geen sprake zijn van een waardevermindering.

5D CONCLUSIE

...

Voor het overige is de aanvraag verenigbaar met alle aspecten van de goede ruimtelijke ordening.

...

De vergunning wordt verleend volgens aangepast plan dd. 31/07/2015 (m.i.v. de voorziene buffer van 29m³ en de houten afwerking over de volledige linkergevel) en onder de volgende voorwaarde :

- De bedrijfswoning wordt uitgesloten

..."

Dit is de bestreden beslissing.

3.

Met een beslissing van 27 oktober 2016 verleent de verwerende partij een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkommende partij voor het bouwen van een landbouwbedrijfswoning bij een bestaand landbouwbedrijf, zijnde het voorwerp van de thans bestreden beslissing. De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 19 december 2016 de vernietiging van de beslissing van 27 oktober 2016. Dit beroep is bij de Raad gekend onder het rolnummer 1617-RvVb-0271-SA.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden hierover geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft haar belang als volgt:

“ ...

Verzoekende partij is een belanghebbende in de zin van artikel 4.8.11, § 1, 3° VCRO. Als buurman voldoet hij immers aan het decretaal criterium bedoeld in de voornoemde bepaling, naar luid waarvan:

...

Verzoekende partij heeft belang en hoedanigheid voor het instellen van huidige vordering tot schorsing en nietigverklaring. De vordering tot schorsing en nietigverklaring is ontvankelijk.

...”

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij:

“ ...

De verzoekende partij omschrijft zijn belang uitsluitend verwijzende naar het feit dat hij buurman is van het gevraagde project.

De loutere verwijzing naar het feit van het nabuurschap volstaat evenwel niet bij de omschrijving van het belang en de hoedanigheid van de beroeper.

Het belang veronderstelt een persoonlijk voordeel dat de beroeper beoogt door de vernietiging (of schorsing van de uitvoering) van een vergunning die hem nadeel toebrengt.

De correcte omschrijving van het belang veronderstelt aldus vooreerst de duidelijke omschrijving van de rechtstreekse of onrechtstreekse nadelen of hinder die de beroeper persoonlijk meent te zullen ondergaan door de uitvoering van de bestreden vergunning. Daarna dient de beroeper aan te tonen dat door de vernietiging van de bestreden vergunning dat nadeel of die hinder die rechtstreeks of onrechtstreeks zal geleden worden, zal verdwijnen.

Te dezen wordt enkel opgemerkt dat de beroeper een buurman is. Welke rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen de beroeper in zijn hoofd, persoonlijk dus, meent te zullen lijden door de uitvoering van de bestreden beslissing wordt niet omschreven.

Dit is nochtans verplicht door art. 56, §1,1° van het Procedurebesluit van 16 mei 2014 met betrekking tot de rechtspleging van de Vlaamse Bestuursrechtscolleges.

Uw Raad heeft reeds eerder in het arrest van 27 juni 2012, gekend onder S/2012/0045 geoordeeld dat het loutere nabuurschap op zich niet het rechtens vereiste belang veronderstelt om een beroep bij uw Raad in te stellen. Uw Raad wees dat deze loutere verwijzing naar het nabuurschap uw Raad niet toelaat om zonder meer enige hinder of nadelen in hoofd van de verzoekende partij te doen vermoeden.

Hoewel de "hoogdringendheid" of het "moeilijk te herstellen ernstig nadeel" zoals de verzoekende partij het in de schorsingsprocedure omschreef niet mag verward worden met het belang is het onmiskenbaar zo dat wie geen belang heeft uiteraard geen aanspraak kan maken op een hoogdringende behandeling.

Hoewel uw Raad het belang as such niet in vraag stelde (wegens niet nodig nu de vordering tot schorsing werd verworpen) overwoog uw Raad toch alreeds:

"De verzoekende partij verduidelijkt evenwel niet in welke zin vermelde nadelige gevolgen voldoende persoonlijk kunnen worden geacht."

Welnu één van de elementen van het "belang" is precies de vereiste dat dit belang "persoonlijk" moet zijn.

Gelet op het feit dat de verzoekende partij, zoals reeds hoger en in de schorsingsprocedure door de verwerende partij verdedigd, heeft nagelaten het persoonlijk karakter van het belang uiteen te zetten is de vordering in se een, niet toegelaten "actio popularis".

Het belang behoort persoonlijk te zijn. Bij gebreke aan een persoonlijk belang is de vordering niet toelaatbaar of ontvankelijk.

...

3.

De tussenkomen partij formuleert in haar schriftelijke uiteenzetting geen exceptie omtrent het belang van de verzoekende partij.

4.

De verzoekende partij antwoordt als volgt op de exceptie van de verwerende partij:

"...

Het verzoekschrift moet in zijn geheel worden gelezen. Ter beoordeling van het bestaan van een belang kan de Raad rekening houden met de gegevens uit het gehele

verzoekschrift, met inbegrip van het deel waarin de wettigheidskritiek wordt geformuleerd (RvVb 18 maart 2014, nr. A/2014/0182).

Het Procedurebesluit bepaalt niet op welke plaats van het verzoekschrift de verzoekende partij moet aanduiden op te treden in eigen persoonlijk belang.

Over de totaliteit van het verzoekschrift uit de verzoekende partij haar klacht: 1. dat zij (niet iemand anders) visuele hinder zal oplopen; 2. dat zij (niet iemand anders) natte voeten vreest. Onder de rubriek "III. Ontvankelijkheid – belang en hoedanigheid" wijst de verzoekende partij er op dat zij de buur is van het project van de tussenkomende partij (voor het geval men bij nazicht van de wederzijdse adressen niet gelet zou hebben op het nabuurschap).

...

De actio popularis is de vordering "waarbij de eiser uitsluitend optreedt ter verdediging van het algemeen belang, zonder daarbij persoonlijk betrokken te zijn" (definitie van P. LEMMENS, Het optreden van verenigingen in rechte ter verdediging van collectieve belangen, RW 1983–84, (2001), 2018).

De verzoekende partij is persoonlijk betrokken bij de klachten (visuele hinderen; wateroverlast); die klachten zijn haar eigen persoonlijke klachten omdat zij als buur op een afstand van een tiental meter op de enorme loods (thans al met aanpalende woning) staat te kijken en omdat zij vreest voor natte voeten (de hare, niet die van niet genoemde andere individuen).

De verzoekende partij woont in de hoevegebouwen te 8810 Lichtervelde, François Blauweweg 3.

Het betrokken perceel D/1084A, D/1085 en D/1086, eigendom van tussenkomende partij, waarop de loods al gebouwd is en waarop de woning wordt toegevoegd, is gekend te 8810 Lichtervelde, François Blauweweg 2.

De verzoekende partij is de overbuur. Zij woont op enkele tientallen meter van de al opgerichte loods en van de aan te bouwen woning (zie foto 23 van dossier rolnummer 1617/RvVb/0271/A, achter de populieren ziet men de hoeve van de verzoekende partij; zie foto 26 van het dossier rolnummer 1617/RvVb/0271/A), achter de rij populieren is de hoeve van de verzoekende partij gesitueerd) (de afstand van 100 m, zoals vermeld in de beslissing van het college van 7 april 2015 (p. 3, laatste zin) slaat op de afstand met de woning van een tweede klager, zijnde de heer Benedikt ROMMENS; zie de identiteit van deze persoon op de beslissing van de Deputatie van 6 augustus 2015 (p. 1, bovenaan).

De verzoekende partij is de verkoopster aan tussenkomende partij van het perceel D/1084A, D/1085 en D/1086.

Het perceel werd door de verzoekende partij gebruikt als akkerland en is onder haar bestuur onbebouwd gebleven.

De hoeve (die vandaag nog zijn eigendom is) en het perceel dat voorwerp is van de bouwaanvraag (welk perceel hij doorverkocht heeft aan tussenkomende partij), heeft de verzoekende partij verworven uit de nalatenschap van haar ouders. De verzoekende partij heeft het land altijd gebruikt met oog voor de landschappelijke waarde ervan.

De bedrijfsloods van tussenkomende partij (in de nabije toekomst: met woning) vernietigt volledig het natuurschoon, dat de verzoekende partij sinds minstens 10 december 1968 – eerst samen met zijn ouders, vanaf 20 augustus 1990 alleen - heeft bewaard.

...

Wat is het “belang”? Wie is de “belanghebbende”? Om aan het begrip belanghebbende te voldoen moet aan vier vereisten worden voldaan. Het belang moet eigen, persoonlijk en objectief zijn; daarnaast moet er een causaal verband bestaan tussen het betwiste besluit en het belang.

...

Overwogen moet worden of het recht op toegang tot de rechter (art. 6.1 EVRM) van de verzoekende partij niet in het gedrang zou gebracht worden wanneer het voorwerp van het geschil geacht wordt ‘essentieel’ de verdediging van het algemeen belang te betreffen.

Een dergelijk geschil verhindert op zich nog niet dat toch een geschil over ‘burgerlijke rechten’ voorligt. De verenigbaarheid van de beperking van het recht op toegang tot een rechterlijke instantie hangt af van de bijzonderheden van de in het geding zijnde procedure en wordt beoordeeld in het licht van het proces in zijn geheel (EHRM 24 februari 2009, nr. 49230/07, vzw L'Erablière/ België; op RvSt 8 september 2004, nr. 134.701, vzw L'Erablière/ Waals Gewest; RvSt 26 april 2007, nr. 170.591, vzw L'Erablière/ Waals Gewest):

...

Zo is ook het eigen persoonlijk belang van de verzoekende partij te onderscheiden van het algemeen belang.

De verzoekende partij meent in haar verzoekschrift voldoende aannemelijk te maken dat zij persoonlijk rechtstreekse dan wel onrechtstreekse hinder en nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden beslissing (en ingevolge de beslissing die het voorwerp uitmaakt van de rechtspleging rol nr. 1516/RvVb/0005/SA).

De vordering van de verzoekende partij is geen actio popularis omdat zij niet uitsluitend optreedt ter verdediging van het algemeen belang, zonder daarbij persoonlijk betrokken te zijn (zie de hoger aangehaalde definitie van P.LEMMENS).

De door de verzoekende partij als rechtstreeks nadeel ingeroepen visuele hinder ingevolge de bestreden beslissing(en) is niet betwistbaar.

Wat betreft de door de verzoekende partij ingeroepen wateroverlast zou kunnen vastgesteld worden dat deze veeleer zal voortvloeien uit de exploitatie van het bedrijf dan uit de oprichting ervan. Art 4.8.11, § 1, eerste lid, 3° VCRO vereist evenwel niet dat de ingeroepen hinder en nadelen direct voortvloeien uit de uitvoering van de bestreden beslissing (RvVb 10 mei 2016, nr. RvVb/S/1516/1085).

De door de verzoekende partij opgesomde hinder en nadelen zijn bovendien voldoende persoonlijk, direct en actueel.

De verzoekende partij moet geacht worden te beschikken over het rechtens vereiste belang.

...”

...

5.

De verwerende partij voegt nog toe:

“ ...

In de wederantwoordnota zet de verzoekende partij alle zeilen bij in een poging om alsnog aan te tonen dat zij over een voldoende belang beschikt.

Desalniettemin overtuigt de verzoekende partij niet.

De verzoekende partij merkt op dat de verwerende partij het verzoekschrift verkeerd zou lezen. Het verzoekschrift zou met name “in zijn geheel” moeten gelezen worden, en daaruit zou blijken dat verzoekende partij visuele hinder zou hebben en vreest met natte voeten te zullen staan.

Waar dat dan precies is het verzoekschrift zou staan wordt niet verduidelijkt.

Het is uiteraard zo dat wanneer een verzoekende partij een titel “belang” voorziet ook daar moet uiteengezet worden wat precies het belang is. Het gaat niet op dat men onder de feiten dan wel in de middelen moet gaan zoeken welke mogelijke belangen de verzoekende partij persoonlijk kan hebben.

In elk geval kan niet nuttig worden verwezen naar wat onder de middelen is uiteengezet (terwijl het natte voeten verhaal waarschijnlijk uit het tweede middel zou kunnen komen).

Een middel benadert een beslissing immers abstract, terwijl een persoonlijk belang maakt dat een rechtsonderhorige met succes een (abstract) middel kan aanwenden.

Al evenmin kan nuttig verwezen worden naar wat onder het moeilijk te herstellen ernstig nadeel (hoogdringendheid) is uiteengezet, nu dit onderdeel van het verzoekschrift in de annulatieprocedure van geen tel meer is.

De verzoekende partij verwijt de verwerende partij een verkeerde lezing te hebben gegeven aan het arrest S/2012/0145 (en niet 0045, wat inderdaad een materiële misslag was).

Dit ten onrechte. In dit arrest overweegt uw Raad in algemene termen dat het loutere nabuurschap niet volstaat. Dat in de kwestieuze casus de verzoekende partij wel over een voldoende belang zou hebben beschikt staat daar niet aan in de weg.

Voorts weidt de verzoekende partij uit over de draagwijdte van de zgn. “actio popularis”.

De essentie is nochtans dat een annulatieverzoek past in het zgn. objectiefrechtelijke contentieux. Dit betekent dat het “objectief” recht wordt bestreden.

In een subjectiefrechtelijk contentieux gaat het over subjectieve rechten. Diegene die over een subjectief recht beschikt heeft (uitsluitend) belang en hoedanigheid om voor “zijn” rechten op te komen.

Dit in tegenstelling tot het objectief recht dat niet aan een wel bepaalde rechtspersoon toebehoort.

Het objectief recht staat evenwel niet buiten of boven “de wet”. Ook het objectief recht is dus “toetsbaar”. Zij het dat niet elkeen om het even wel objectief recht kan laten toetsen. Vandaar het verbod op de zgn. actio popularis.

Diegene die een objectief recht wil laten toetsen moet aantonen dat hij over een persoonlijk en actueel belang beschikt. Dit belang wordt niet vermoed.

De verzoekende partij heeft zich in het gedinginleidend verzoekschrift louter beperkt tot de verwijzing naar zijn nabuurschap, en dit is, volgens de vaste rechtspraak van uw Raad, niet voldoende.

De uitweidingen en verwijzingen naar de rechtspraak van de Raad van State en het EHRM mogen dan al interessant zijn, ze kunnen te dezen het, overigens reeds door uw Raad in de schorsing opgemerkte, manko in het verzoekschrift niet herstellen.

De verzoekende partij doet in de wederantwoordnota nog een vergeefse poging om het persoonlijk en actueel belang verder toe te lichten.

Art. 56,§1,1° van het Procedurebesluit van 16 mei 2014 verplicht de omschrijving van het persoonlijk en actueel belang in het verzoekschrift. Post factum uiteenzettingen in de nota's volstaan niet.

...

6.

De tussenkomende partij betwist in haar laatste schriftelijke uiteenzetting het belang van de verzoekende partij als volgt:

“...

Het beroepschrift maakt geen duidelijk, persoonlijk, concreet en rechtstreeks belang inzichtelijk.

2. Louter nabuurschap

Onder rubriek “III. Ontvankelijkheid – belang en hoedanigheid” volstaat verzoeker te verwijzen naar zijn nabuurschap om te duiden dat hij over het vereiste belang en hoedanigheid beschikt.

“Verzoekende partij is een belanghebbende in de zin van artikel 4.8.11, §1, 3°, VCRO. Als buurman voldoet hij immers aan het decretaal criterium bedoeld in de voornoemde bepaling.”

Er weze onderstreept dat het loutere nabuurschap, dan wel de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot aanpalende en alsnog onbebouwde percelen, op zich niet zonder meer kan volstaan om de verzoekende partij het rechtens vereiste belang bij het beroep te verschaffen.

De verzoekende partij dient inzichtelijk te maken dat uit de bestreden beslissing concrete hinderaspecten voortvloeien.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen stelde meermaals:

...

Hierna wordt geduid dat dergelijke concreet gemaakte hinderaspecten niet worden aangereikt.

3. Geen persoonlijk nadeel

Het verzoekschrift verwijst enkel naar volgende beweerde nadelen:

- Veronderstelde schade aan het landschapsschoon (randnr. 20)*
- Een veronderstelde maar niet met concrete gegevens inzichtelijk gemaakte impact op de waterhuishouding (randnr. 21).*

Verzoeker toont op geen enkele wijze aan hoe het project raakt aan de persoonlijke situatie.

Nochtans moet de verzoekende partij – om een actio popularis te vermijden – aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en het nadeel dat hijzelf zou ondervinden.

Nu verzoeker volstaat met een zeer algemene omschrijving van het belang van het landschapsschoon en van de waterhuishouding, faalt hij in het aantonen van een persoonlijk nadeel.

Overigens kan dergelijk persoonlijk nadeel niet inzichtelijk worden gemaakt.

Het zicht van verzoeker op het landschapsschoon kan immers in rede niet worden geraakt door de bestreden beslissing.

Verzoeker woont op het terrein dat rood is ingekleurd op onderstaand inplantingsplan.

...

Waar in het verzoekschrift tot vernietiging met vordering tot schorsing verwezen wordt naar de zuidelijk gelegen Huwynsbossen (hieronder groen aangegeven), kan in dit licht niet anders dan worden vastgesteld dat het vrij zicht van verzoeker door de bestreden beslissing op geen enkele wijze in het gedrang kan komen:

- De vergunde loods van verzoeker tot tussenkomst staat westelijk en verstoort het zicht geenszins*
- Het zicht wordt wél belemmerd door een eigen schuur van verzoeker...*

...

Het advies van de volgens het Watertoetsbesluit aangewezen bevoegde instantie (de provinciale dienst Waterlopen) nopens de watertoets is gunstig.

In dergelijke gevallen is het aan de verzoekende partij om zeer concrete gegevens aan te brengen ter onderbouwing van de bewering dat er onwenselijke impacts op de waterhuishouding zouden zijn.

Verzoekende partij volstaat echter met een loutere kritiek op de watertoets, in die zin dat geopperd wordt dat niet uit de beslissing of het advies van de provinciale dienst zou blijken in welk opzicht de als voorwaarde gestelde buffering van 29 m³ afdoende is. Nochtans heeft het advies van de provinciale dienst uitdrukkelijk gesteld:

“De betonverhardingen hoeven niet opgevangen en afgevoerd te worden naar een bufferend volume. De omliggende gronden hebben voldoende infiltrerende capaciteit om het aflopend hemelwater op een natuurlijke wijze in de bodem te laten infiltreren.”

Tegenover die concrete gegevens plaats verzoeker geen eigen feitelijke argumentaties.
...”

Beoordeling door de Raad

1.1.

De tussenkomenende partij formuleert in haar laatste schriftelijke uiteenzetting voor het eerst een exceptie met betrekking tot het belang van de verzoekende partij bij de voorliggende vordering.

De Raad merkt op dat excepties in principe in het eerste mogelijke door het Procedurebesluit voorziene processtuk dienen opgeworpen te worden en dit teneinde de rechten van verdediging van de andere partijen te vrijwaren. Zulks geldt in beginsel evenzeer wanneer zou blijken dat de opgeworpen exceptie de openbare orde raakt tenzij de grondslag ervan pas nadien aan het licht is gekomen.

1.2.

De Raad stelt vast dat de tussenkomenende partij geen enkele reden aanduidt waarom zij pas voor het eerst in haar laatste schriftelijke uiteenzetting een exceptie opwerpt met betrekking tot het belang van de verzoekende partij bij de voorliggende vordering. Het komt de Raad met andere woorden voor dat de tussenkomenende partij in wezen de door de verwerende partij aangevoerde exceptie betreffende het belang van de verzoekende partij oneigenlijk poogt uit te breiden.

In zoverre de tussenkomenende partij zonder meer, dit wil zeggen zonder te expliciteren waarom de grondslag van de door haar geformuleerde exceptie pas naderhand aan het licht is gekomen en zij vermelde exceptie niet vroeger kon opwerpen, het belang van de verzoekende partij ter discussie stelt, is de Raad van oordeel dat de exceptie van de tussenkomenende partij onontvankelijk is en bijgevolg moet verworpen worden.

2.1.

Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist dat de verzoekende partij, om als belanghebbende bij de Raad beroep te kunnen instellen, aannemelijk maakt dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden door de bestreden beslissing. Het bestaan van die hinder of nadelen hoeft niet met onomstotelijke zekerheid te worden aangetoond.

Het volstaat dat de verzoekende partij de aard van de gevreesde hinder of nadelen voldoende concreet omschrijft, en dat zij aannemelijk maakt dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband tussen die hinder of nadelen en de uitvoering van de bestreden beslissing kan bestaan.

De vereiste van een belang bij het beroep mag evenwel niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast.

2.2.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij zich in een apart onderdeel over het belang dat zij bij haar vordering meent te hebben, beperkt tot het louter citeren van artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO, zonder verdere uiteenzetting.

Ter beoordeling van het bestaan van een belang kan de Raad evenwel rekening houden met de gegevens uit het gehele verzoekschrift, met inbegrip van het deel waarin de eventuele hoogdringendheid en wettigheidskritiek worden geformuleerd.

Het wordt niet betwist dat de verzoekende partij overbuur is van de tussenkomenende partij en haar perceel op enkele tientallen meters van de aangevraagde constructie grenst. De verzoekende partij voegt bij het inleidend verzoekschrift foto's van haar actueel uitzicht vanaf de François Blauweweg,

waar zij woont, op het perceel waarop de bestreden beslissing betrekking heeft. Vermelde foto's, evenals de toelichting bij haar middelen en de in het kader van de schorsingsprocedure ingeroepen hoogdringendheid, laten de Raad toe vast te stellen dat de verzoekende partij vreest voor een aantasting van haar open zicht en aldus geconfronteerd zal worden met visuele hinder ingevolge de bestreden beslissing.

De verzoekende partij maakt aldus voldoende aannemelijk dat zij rechtstreeks dan wel onrechtstreeks hinder of nadelen in de zin artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. De exceptie van de verwerende partij wordt verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij voert in dit middel de schending aan van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het koninklijk besluit betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna Inrichtingsbesluit), artikel 2.1.2, §7 en artikel 4.3.1, §2 VCRO en artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Zij zet uiteen:

“ ...

Eerste onderdeel: schending van artikelen 11.4.1 en 11.4.6.1 van het Koninklijk Besluit betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen; schending van artikel 4.3.1, §2 VCRO; schending van artikel 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijk motivering van bestuurshandelingen.

Het betrokken perceel is volgens het vigerend gewestplan gelegen in een landschappelijk waardevol gebied. In dergelijke gebieden gelden de bestemmingsvoorschriften neergelegd in artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Koninklijk Besluit betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, naar luid waarvan:

...
...

Uit de samenlezing van deze voorschriften volgt dat de stedenbouwkundige toelaatbaarheid van agrarische gebouwen/hinderlijke inrichtingen in landschappelijk waardevolle gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst:

...

De bestreden beslissing stelt dat de vergunde loods ruimtelijk inpasbaar is omdat deze zodoende een cluster zou vormen met de bestaande verspreide bebouwing. Voorts wordt gesteld dat de landschappelijk inkleding op afdoende wijze zou gebeuren met de gedeeltelijke aanplant van een groenscherm (geen volledige want bladval van het groenscherm is nadelig voor de teeltactiviteiten van het echtpaar LEENKNEGTV-VERMEERSCH. Tot slot wordt gesteld dat de loods wordt opgetrokken op het laagst gelegen deel van het bouwperceel alsook dat één en ander kadert in het verder ontwikkelen van een bestaand en leefbaar gebied.

Geen van deze weerhouden motieven kan als afdoende worden beschouwd om zodoende de conclusie te schragen dat de loods verenigbaar is met het esthetisch criterium welke geldt in het plaatselijk landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Daar waar wordt gesteld dat de loods ruimtelijk inpasbaar is omdat zodoende een ruimtelijk cluster zou worden gevormd met de bestaande bebouwing en aldus de impact op het plaatselijk landschapsschoon miniem zou zijn maakt verwerende partij abstractie in de bestreden beslissing van het open en homogeen ruimtelijk karakter van de onmiddellijke omgeving. Van dit laatste wordt door het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan LICHTERVELDE in de bindende bepalingen uitdrukkelijk gesteld dat dit dient bewaard te worden. Het spreekt voor zich dat de bestreden beslissing waarin een motief van clustering van bebouwing is opgenomen niet verenigbaar is met het plaatselijk vigerend stedenbouwkundig beleid.

Het motief in de bestreden beslissing waarin verwerende partij stelt dat de landschappelijk inkleding van de loods voldoende is door gedeeltelijke aanplant van een groenscherm is niet overtuigend. Verwerende partij verliest hierbij uit het oog dat de loods van een zodanige omvang is, vooral in hoogte en lengte, dat een groenscherm nu net het storend karakter van deze constructie zal accentueren in het nagenoeg op en gaaf agrarisch landschap. Daar waar verwerende partij in de bestreden beslissing stelt dat de loods niet volledig kan worden omzoomd met een groenscherm, omdat de bladval van het groenscherm nadelig zou zijn voor de groententeelt van het echtpaar LEENKNEGHT-VERMEERSCH, negeert verwerende partij de toepassing van het esthetisch criterium dat geldt in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De niet volledige omzooming van de betrokken loods door een groenscherm brengt noodzakelijk mee dat de loods gedeeltelijk zichtbaar is en aldus visuele ruimtelijk pollutie teweegbrengt. Het is nu net deze 'visuele ruimtelijke pollutie' dat onverenigbaar is met het esthetisch criterium bij het onderzoek naar de compatibiliteit van een bepaalde constructie met de gewestplanbestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Waar verwerende partij stelt dat de loods ruimtelijk aanvaardbaar is omdat hij gelegen is op het laagste gedeelte van het betrokken perceel, ziet verwerende partij over het hoofd dat de constructie zal ingeplant worden in een glooiend en reliëfrijke gebied. Zodoende maakt het niet uit of de loods nu ingeplant wordt in een dal of op een heuvel; hij zal steeds opvallen nu een glooiend landschap niet beperkt is tot het vergezicht naar de horizon toe maar ook zijn schoonheid in de glooiingen van het reliëf zelf.

Het spreekt voor zich dat een leefbaar landbouwbedrijf meer omvat dan het louter bezitten van een zeker aantal ha. akkergronden.

Evenmin gaat de bestreden beslissing in op bepaalde erfgoedwaardes waarop verzoekende partij de verwerende partij nochtans had gewezen (vb: Hoeve KOLONHOF).

Verzoekende partij besluit dan ook dat de berstreden beslissing niet afdoende wordt gemotiveerd daar waar wordt gesteld dat de vergunde loods zou verenigbaar zijn met het plaatselijk landschapsschoon dat beschermd wordt door de plaatselijke gewestplanbestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Dat Uw Raad nochtans belang hecht aan het voornoemde esthetisch criterium blijkt uit een arrest van 19 april 2011, alwaar het volgende dienaangaande omstandig wordt overwogen:

...

Daar waar in de bestreden beslissing aldus het esthetisch criterium, geldend in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, wordt geschonden is dan ook meteen aangetoond dat de bestreden beslissing niet genomen is geworden vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening. Er ligt dan ook een schending voor van artikel 4.3.1, § 2 VCRO, zijnde de decretale bepaling waarin wordt bepaald waarmee de

vergunningverlenende overheid rekening dient te houden opdat zijn vergunningsbeleid in overeenstemming zou zijn met de goede ruimtelijke ordening.

Tweede onderdeel: schending van artikel 2.1.2, § 7 en artikel 4.3.1, §2 VCRO; schending van artikel 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijk motivering van bestuurshandelingen

Artikel 2.1.2, § 7 VCRO luidt als volgt:

'De ruimtelijke structuurplannen vormen geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen, noch voor het stedenbouwkundig attest.'

Uit deze bepaling volgt dat visies in een structuurplan niet kunnen doorwerken als verbindende juridische beoordelingsgrond bij een vergunningsaanvraag.

Dat heeft evenwel zomaar niet te betekenen dat de bouwaanvraag niet te toetsen is aan de visie van het structuurplan. Er anders over oordelen maakt van het opmaken van een het structuurplan (en het dragen door de overheid van de aanzienlijke kosten van de opmaak) volstrekt zinledig. De vergunningverlenende overheid moet bij de beoordeling van de aanvraag rekening houden met de in de omgeving bestaande toestand. Zij zal de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen, zoals uitgedrukt in het structuurplan, in rekening brengen. Op de vraag hoe de vergunningverlenende overheid met ruimtelijke structuurplannen, geldt het volgende. Hoewel de VCRO bepaalt dat de ruimtelijke structuurplannen geen beoordelingsgrond vormen voor de vergunningsaanvragen zal de overheid in het luik 'toetsing aan de goede ruimtelijke ordening' in een vergunningsbeslissing de motieven of elementen waarop een ruimtelijke structuurplan gesteund is, verwerken. Artikel 2.1.2, § 7 VCRO betekent alleenlijk dat een loutere verwijzing naar het structuurplan niet volstaat om een vergunningsbeslissing te verantwoorden.

Uit het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan LICHTERVELDE blijkt in de bindende bepalingen dat het open en homogeen karakter van het gebied alwaar het betrokken perceel is gelegen wordt bekrachtigd als aan te houden stedenbouwkundig beleid. Daar waar in de bestreden beslissing nieuwe bebouwing wordt toegelaten in het betrokken landschap wordt zonder enige motivering afgeweken van het stedenbouwkundig beleid zoals vooropgesteld in het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan LICHTERVELDE en hetgeen stelt dat het bestaande open karakter van het gebied alwaar het betrokken perceel is gelegen dient te worden bewaard. Niet alleen ligt derhalve een schending voor van artikel 2.1.2, § 7 VCRO doch er ligt ook een motiveringsgebrek voor in de bestreden beslissing, hetgeen ook een schending meebrengt van artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

" ...

Omtrent het eerste onderdeel

...

Dat de aanvraag spoort met de grondkleur wordt niet betwist. De aanvraag betreft een loods met betrekking tot een landbouwactiviteit. De grondkleur is agrarisch gebied.

De kritiek die de verzoekende partij levert situeert zich op basis van het tweede punt, het esthetisch criterium.

Anders dan de verzoekende partij aangeeft is het zo dat de verwerende partij wel degelijk een motivering heeft naar voor gebracht met betrekking tot de schoonheidswaarde. Deze motivering is bovendien afdoende, pertinent en correct:

...

Er is dus wel degelijk rekening gehouden met het karakter van de onmiddellijke omgeving. Bovendien is expliciet gemotiveerd waarom de aanvraag spoort met die onmiddellijke omgeving, met name omwille van het feit dat de aanvraag ingeclusterd wordt en het feit dat de aanvraag in een "dal" is voorzien, zodat de impact op het landschap minimaal is.

Ten onrechte laat de verwerende partij gelden dat aan de formele motiveringsplicht niet zou zijn voldaan. Er is immers een motivering op schrift gesteld die alle elementen aan bod heeft laten komen. Meer zelfs de verzoekende partij is op deze elementen ingegaan en heeft geargumenteed waarom zij daar niet mee eens is.

Daarmee is dan ook aangetoond dat aan de formele motiveringsplicht is voldaan. Het volstaat daartoe dat er "een" motivering is op schrift gesteld. Dit kan niet ernstig betwist worden.

Dat de verzoekende partij het niet eens is met die motivering is een ander element. Maar daarbij moet meteen ook worden opgemerkt dat uw Raad bij de beoordeling niet in de plaats van de verwerende partij kan treden. Het is maar wanneer de motivering onredelijk zou zijn dat een schorsing/vernietiging kan.

Te dezen kan de verzoekende partij niet aannemelijk maken dat de verwerende partij de feiten waarop zij zich steunde niet correct zou hebben vastgesteld en op basis van deze feiten niet in redelijkheid tot de beslissing is gekomen.

Daarbij moet ook worden onderstreept dat zowel de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar als de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar als de "afdeling Land" gunstig heeft geadviseerd.

Uw Raad kan niet in de plaats van de verwerende partij treden zodat het eerste onderdeel van het eerste middel dient verworpen te worden.

Omtrent het tweede onderdeel

Wat het tweede onderdeel betreft is het zo dat de verzoekende partij terecht aangeeft dat het ruimtelijk structuurplan niet als basis kan dienen om een vergunning te weigeren.

Dat is nochtans het voorwerp van het tweede onderdeel. Gelet op het feit dat art. 2.1.2, §7 VCRO expliciet stelt dat een vergunning niet kan geweigerd worden wegens strijdigheid met het GRS kan deze bepaling onmogelijk geschonden zijn.

De omweg die de verzoekende partij maakt via de algemene toets van art. 4.3.1. VCRO komt eigenlijk neer op hetgeen onder het eerste onderdeel is uiteen gezet.

De verzoekende partij klaagt aan dat de aanvraag niet spoort met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

Opnieuw moet de verwerende partij onderstrepen dat er wel degelijk expliciet is gemotiveerd waarom de aanvraag spoort met de onmiddellijke omgeving. Het feit dat de aanvraag ingeclusterd is en gelegen is in het "dal" maakt de aanvraag aanvaardbaar met de onmiddellijke omgeving.

De verzoekende partij stelt de omgeving ten andere ten onrechte als volstrekt ongeschonden voor. Niet alleen is er de site van de verzoekende partij waar talrijke gebouwen staan, maar er is ook de zonevreemde woning wat verder aan dezelfde kant van de weg.

Het ongeschonden landschap situeert zich aan de overkant van de weg. Door de aanvraag wordt dit gebied niet geschonden.

Uw Raad kan, nogmaals, niet in de plaats van de verwerende partij beoordelen of de aanvraag spoort met de goede ruimtelijke ordening.

De beoordeling is grondig gebeurd, rekening houdende met de correcte feitelijke gegevens. Het betreft een aanvraag voor een landbouwloods in landbouwgebied, dit in functie van een jong landbouwersgezin die op een andere plaats (met name op de respectievelijke ouderlijke hoeves) geen mogelijkheid hadden om daar onmiddellijk bij aan te sluiten.

*Ook het tweede onderdeel faalt aldus naar recht.
..."*

3.

De tussenkomenende partij stelt:

" ...

Eerste middelonderdeel

...

Toegepast op het dossier dient te worden vastgesteld dat vanuit stedenbouwkundig oogpunt afdoende voorzieningen zijn aangevraagd voor een werkbaar tuinbouwbedrijf, dat nu eenmaal minder ruimtebehoevend is dan pakweg een melkveebedrijf.

Dit is in extenso gemotiveerd in de bestreden beslissing:

...

Verzoeker toont op geen enkele wijze aan dat deze motivering kennelijk onredelijk zou zijn.

Zoals gesteld zijn tuinbouwbedrijven minder ruimtebehoevend omdat het gaat om een zeer intensieve vorm van landbouwactiviteiten. Er kan passend verwezen worden naar volgend arrest van de Raad van State:

...

Aangaande het esthetisch criterium neemt de bestreden beslissing eveneens een extensieve en door concrete feiten gestaafde motivering op:

...

De verzoekende partij stelt hieromtrent dat de motivering dat door de gekozen inplanting een ruimtelijke cluster wordt gevormd met de bestaande bebouwing (onder meer de eigen bebouwing van verzoeker zelf) abstractie maakt van het open karakter van de omgeving.

De interne coherentie van deze opmerking kan niet worden begrepen.

Door clustering wordt net een duurzaam ruimtegebruik bewerkstelligd, waarbij versnippering zoveel mogelijk vermeden wordt (en de 'openheid' van het gebied dus bewaakt wordt).

Daarenboven is in de bestreden beslissing zeer duidelijk aangegeven dat de biologisch waardevolle percelen zich bevinden aan de overzijde van de François Blauweweg, zodat uit de aanwezigheid van dergelijke percelen geen argumentaties kunnen worden afgeleid die tegengeworpen kunnen worden aan de gekozen inplanting.

Verzoeker werpt ook op dat de argumentatie voor het niet volledig sluiten van het groenscherm niet afdoende is, omdat het aangehaalde risico van bladval in de groenten van verzoeker tot tussenkomst vreemd is aan het esthetisch criterium.

Hier gaat verzoeker echter volkomen voorbij aan het gegeven dat ook overige ruimtelijke criteria worden aangehaald, inzonderheid het gegeven dat naar de linker aanpalende toe ingezet wordt op een harmonisch materiaalgebruik van de loods, hetgeen evident een esthetische overweging vormt. Ook verwijst de beslissing naar het gegeven dat een groenscherm ten opzichte van het linkerperceel het landschap middendoor zou snijden en onnatuurlijk zou ogen, hetgeen opnieuw een argumentatie van esthetische aard uitmaakt.

Verzoeker doet gelden dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan geschonden zou zijn, omdat dit zou verwijzen naar het open karakter van het gebied.

Nochtans stelt Uw Raad onder verwijzing naar art. 2.1.2, §7, VCRO:

...

Aangezien een GRS niet onderworpen is aan een plan-MER-beoordeling, zou anders oordelen overigens in strijd zijn met art. 3.2 van de Europese SEA-richtlijn, hetwelk stelt dat aan dergelijke planmatige beoordelingsgronden een verplichte milieubeoordeling (MER) vooraf dient te gaan.

Voormelde bepaling van de SEA-richtlijn luidt als volgt:

"Onverminderd lid 3, wordt een milieubeoordeling gemaakt van alle plannen en programma's: a) die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten, of b) waarvoor, gelet op het mogelijk effect op gebieden, een beoordeling vereist is uit hoofde van de artikelen 6 of 7 van Richtlijn 92/43/EEG."

Het middelonderdeel faalt aldus in rechte.

..."

4.

De verzoekende partij voegt nog toe:

"..."

"Verschillende zonevreemde woningen" is onjuist. Er is slechts één zonevreemde woning, nl. de villa gelegen in de Steenovenstraat, op perceel D/1115h, eigendom van de beroeper ROMMENS, ook genaamd "linkeraanpalende beroeper" (terwijl de verzoekende partij de "rechteraanpalende beroeper" is).

...

Geen sprake van een solitaire inplanting? De hoevegebouwen van de verzoekende partij, François Blauweweg 3, zijn gelegen recht tegenover de loods opgericht door tussenkomende partij, op een tiental meter afstand. Die gebouwen, opgericht in de jaren 1950, zijn als laagbouw te omschrijven. Men kan moeilijk voorhouden dat de loods (en de toe te voegen woning) (stijl en materiaal anno 2015-2016) zich niet solitair verhouden ten overstaan van de hoevegebouwen van de verzoekende partij (stijl en materiaal anno 1950). De volumineuze loods (plus de aan te bouwen woning) vormen een solitaire landmark.

De verwerende partij durft stellen dat “uiteraard zal de loods zichtbaar zijn in het landschap, evenwel zal het geheel niet storend overkomen” (onder 5C, p. 10) en dat “er zelfs sprake is van een meerwaarde voor het landschap” (onder 5B, p. 8, onderaan)!

“Landschappelijk karakter” van de bestaande loods (met houten beplanking)?

De wanden van de inmiddels opgetrokken loods bestaan uit blote beton (stukken 23-28 in de procedure 1617/RvVb/0271/A). Slechts de helft van de langse gevels en slechts één derde van de puntgevels is bekleed met houten planken. In de westelijke langsgevel zitten twee donkerblauwe poorten. De loods is een gedrocht. Dat is zodanig waar, dat in de vergunning van 7 april 2015 (p. 3, onderaan) wordt overwogen: (...)

Verschillende elementen die in de hoogte opvallen. Enerzijds gebouwen, anderzijds groenaanplantingen.

Er is één gebouw dat geviseerd wordt; dat is “Ten noorden van de bouwplaats bevinden zich tevens stallen die diep in het landschap snijden, de stallen zijn laag, doch omvatten ook 2 silo’s die opvallen in het landschap”. Het gebouw dat bedoeld wordt is te zien op foto’s 24 en 25 bij dossier 1617/RvVb/0271/A, op het hoogste punt van het reliëf. De geviseerde loods, laag, in baksteen, is niet te vergelijken met wat de tussenkomende partij neergezet heeft, hoog, in ruwe schitterende beton (zelfde foto’s). De geviseerde silo’s, waarvan er één zichtbaar is, zijn er geen zoals men er nu in Vlaanderen in het landschap durft neerzetten (zie hieronder)

...

Silo’s die opvallen in het landschap? Men moet een verrekijker uithalen om ze echt te zien (zie foto’s 5 en 10)!

“Groenaanplantingen die visueel opvallen”? De bomen dus? Zijn bomen nu ook al geen deel van het landschap? Valt een boom of vallen een rij bomen in het landschap op zoals een mastodont van een betonnen loods? Blijkbaar vergeet de deputatie waarom de boer bomen (meestal populieren) aanplant rond zijn erf: om de grens te markeren; omwille van de waterhuishouding (ze zuigen water op); om te beschermen tegen de wind. Dat is natuur.

...

De esthetische toets

Te noteren valt dat op de dag van de behandeling door de Raad de ontworpen woning al volledig zal opgericht zijn.

De loods zal dus samen met de woning esthetisch getoetst worden.

Het perceel waarop de loods opgericht is (en waarop de woning zal volgen) paalt ten zuiden aan de Steenovenstraat en vormt aan de oostgrens de hoek van de Steenovenstraat met de François Blauweweg.

Het perceel situeert zich op de Heihoek, deel uitmakende van de Heuvelrug, een reliëfrijk landbouwgebied bestaande uit akkers en weiden, met een open landschap (foto’s 3-14).

Ten westen paalt het perceel aan een zonevreemde villa (die van de linker aanpalende, foto 3, de haag rond de villa). Vanop de Steenovenstraat is het gezicht over het perceel naar het noorden toe onbegrensd (foto 3). Vanop de Steenovenstraat is het gezicht naar het oosten toe onbegrensd (foto's 4 en 5). Vanop de Steenovenstraat is het gezicht naar het zuiden begrensd door de Huwynsbossen (foto's 6-8).

Foto's 10-12 tonen gezichten op het perceel vanop de François Blauweweg, van beneden de heuvelrug op en van boven de heuvelrug af.

Om de erosieproblemen tegen te gaan is de gemeente Lichtervelde in 2012 samen met de landbouwers een bestrijdingsplan in de Steenovenstraat gestart. Aldus heeft op 27 februari 2012 de gemeenteraad beslist een onderhands recht van opstal te bedingen met landbouwer Danny VERDUYN (gemeenteraadsbeslissing, stuk 17) teneinde grasbufferstroken, grasgangen, een dam met houthaksel en een talud aan te leggen. Het project wordt gesubsidieerd. De landbouwer wordt gecompenseerd voor het gebruik van zijn gronden (Het Nieuwsblad 29 februari 2012, stuk 18).

Langs het perceel loopt de Heihoekwandelroute. Op <http://fietsenwandelen.blogspot.be/2010/03/heihoek-wandelroute>, wordt de omgeving beschreven als volgt (stuk 19):

Op 8 maart 1996 werden de eerste aanplantingen van het domeinbos Huwynsbossen uitgevoerd. Akkers en weiden, rustige veldwegeltjes met kruidenrijke bermen, mooie vergezichten en landelijke rust vormen hier onze belangrijkste troeven [...]. De Steenovenstraat bijna uitgewandeld trekt t' Colenhof onze aandacht. Deze gerestaureerde hoeve uit 1775 reikt aan de rand van de Huwynsbossen. De linkse schuur was toenterijd een boswachterswoning Ze draagt het jaartal 1841. Het huidige veldkruis (er rechtover) is een namaak van een versleten kruis en is geplaatst door landbouwer Danny Verduyn.

Het Kolenhof, Steenovenstraat 78 (foto's 20-22), staat op de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/51727>).

De hoeve Lievens, François Blauweweg 1 (foto's 15-16) staat op de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/51739>).

De gemeente Lichtervelde heeft een Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) opgemaakt. Dit plan is door de bestendige deputatie goedgekeurd op 22 maart 2006.

Decretaal gezien bestaat een GRS uit een informatief, een richtinggevend en een bindend gedeelte. In het informatief gedeelte wordt een analyse gemaakt van de bestaande ruimtelijke structuur en worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten onderzocht. In het richtinggevend deel wordt de ruimtelijke visie op de ontwikkeling weergegeven. De overheid mag van het richtinggevend deel niet afwijken, behalve ingevolge onvoorziene ruimtelijke behoefte van de verschillende maatschappelijke activiteiten. Het bindend gedeelte met de hierin opgenomen bepalingen dient een dwingend kader aan te geven voor de uitvoering van het ruimtelijk structuurplan. Het bevat die maatregelen die essentieel geacht worden om de visie en de opties van het ruimtelijk structuurplan op het terrein uitvoerbaar te maken. De bindende bepalingen leveren een actieprogramma en zijn verifieerbaar of toetsbaar wat betreft de wezenlijke uitvoering ervan.

Volgens het richtinggevend gedeelte van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) is de Heihoek:

...

De verwerende partij stelt dat zij gehouden is een esthetische toets uit te voeren. Het blijft echter tot deze algemene formulering. De verwerende partij voert geen concrete esthetische toetsing uit.

De verwerende partij verantwoordt op geen enkele concrete wijze hoe de gebouwen opgericht (en nog op te richten) door de tussenkomen partij, zijnde:

- een (reeds opgerichte) loods met een lengte van 36 m en een breedte van 21,85 m, een kroonlijsthoogte van 6,70 m en een nokhoogte van 10,31 m; opgericht met betonpanelen; waarvan de top van de zijgevels en de bovenkant van de langsgevels worden afgewerkt met een houten beplanking; met een licht hellend zadeldak bestaande uit geprofileerde staalplaten; de loods omvat een bergruimte voor machines, een werkplaatsgedeelte, frigo en bewerkingsruimte voor de groenten; op de zolder een magazijn voor netten, bijkomende berging; aan de achterzijde een bezinkbekken; de oprit en de verharding rond de loods aangelegd in beton;

- een (op te richten) aanpalende woning, waarvan het hoofdvolume bestaat uit twee bouwlagen met een kroonlijsthoogte van 6,20 m en waarvan het ondergeschikt volume een kroonlijsthoogte heeft van 3,20 m, beide volumes afgewerkt met een plat dak; beide volumes worden afgewerkt met een plat dak, het dak van het ondergeschikt volume zijnde afgewerkt als groendak; de gevels worden opgetrokken in baksteen; op esthetische wijze verenigbaar zijn met de specifieke ruimtelijk landschappelijke omgeving van de Heuvelrug en de Heihoek met grote natuurlijke waarde, waar de overheid zelf maatregelen neemt om het bewerken van de landbouwgronden en het beheer van natuurwaarden op elkaar af te stemmen. Zie de vergunning van 7 april 2015 tot het oprichten van de loods (p. 4), waar de vergunning tot het bouwen van de woning bij aansluit:

...

De verwerende partij verantwoordt niet hoe de grondloze landbouwactiviteit (waarbij het gebruik/bewerken van cultuurgrond een te verwaarlozen activiteit is ten aanzien van de totale bedrijfsactiviteit) (groenten worden aangevoerd door derden) ingepast kan worden in een gebied waar de grondgebonden landbouw tot op vandaag een bijdrage levert tot het behoud en de ontwikkeling van landschapswaarden.

De verwerende partij verantwoordt niet hoe het monsterachtig geheel gevormd door loods (en toekomstige woning, twee bouwlagen overwegend in betonplaten; dak van de loods in geprofileerde staalplaten) op esthetisch verantwoorde wijze kan clusteren met de hoeve van de verzoekende partij (een woning bestaande uit één bouwlaag in oude baksteen, met pannendak; een bakstenen loods gebouwd in de jaren 1950).

Het motief dat de gebouwen worden ingeplant op het laagste deel van het perceel (vergunning voor het oprichten van de loods, p. 4; motief overgenomen door de deputatie, p. 3; men noteert dat de vergunning voor het oprichten van de woning dit motief zal overnemen) is niet deugdelijk. De zorg tot vrijwaring van de schoonheidswaarde van het landschap is niet beperkt tot de heuvelruggen (RvS 16 januari 2014, nr. 226.104, de Cartier d'Yves). Zie ook RvS 29 april 2008, nr. 182.592, Filand:

...

Het opleggen van een groenscherm duidt er precies op dat de vergunningverlenende overheid ervan uitgaat dat de constructies de schoonheidswaarde van het landschap miskennen of dreigen te miskennen:

...

De verwerende partij, met uitzondering van een ongemotiveerde overweging dat de te verwachten visuele hinder eerder beperkt zal zijn, neemt voor het overige geen enkel concreet hinderaspect in aanmerking.

De verzoekende partij stelt vast dat de deputaties (ook die van West-Vlaanderen; ook te dezen) graag “clusteren” om aanvragen in gevoelige gebieden goed te keuren

De loutere vaststelling dat een gebouw compact aansluit bij een reeds bestaande bebouwing, houdt op zich niet in dat het nieuw op te richten gebouw ook verenigbaar is met het landschappelijk waardevol gebied (arrest nr. A/2014/0713 van 14 oktober 2014).

Het loutere feit dat de loods (in de toekomst: met aanpalende woning) op het kruispunt Steenovenstraat – François Blauweweg ruimtelijk zou aansluiten bij de hoevegebouwen van de verzoekende partij (aangeduid met B op stuk 1), impliceert op zich geenszins dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast.

Nieuw op te richten gebouwen dienen zich naar vormgeving aan te passen aan de bestaande bebouwing. De architectuur van de nieuwe constructies zal in harmonie zijn met de directe omgeving en zal tevens op zichzelf een harmonisch geheel vormen. Men dient met een eigentijdse kwalitatieve architectuur te streven naar een homogeen karaktervol geheel waarbij zowel materiaalgebruik, vormgeving, volume en detaillering op elkaar zijn afgestemd. Disharmonieuze gebouwen kunnen niet geclusterd worden.

Algemeen besluit van de verzoekende partij

De verwerende partij vergenoegt zich met een summiere motivering.

De door de verwerende partij gebruikte bewoordingen kunnen niet worden beschouwd als een zorgvuldige, laat staan een redelijke beoordeling van de ruimtelijke impact van de bestreden beslissing op het waardevol landschap. Omwille van de grootschaligheid van de aanvraag volstaan de beschouwingen van de verwerende partij niet om de aanvraag verenigbaar te achten met een goede ruimtelijke ordening.

De overwegingen van de bestreden beslissing zijn niet meer dan nietzeggende stijlclausules.

Het is onzorgvuldig om louter het tegenovergestelde van de stelling van de verzoekende partij te verkondigen en aldus de in de omgeving bestaande toestand te negeren, zonder aan de hand van pertinente motieven aan te duiden waarom het aangevraagde wél verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. Uit het fotomateriaal dat de verzoekende partij voorlegt blijkt dat de loods (en de toekomstige aanpalende woning), van groot volume, wordt ingeplant op een voor het overige geheel vrij landschap, uitsluitend bebouwd met laaggebouwde hoevegebouwen (waarvan sommige met erfgoedwaarde (stukken 13 [Lievenskapel], 15-16 [Lievenshoeve] en 20-22 [t Kolonhof]), waarvan de jongste dateren van de jaren 1950 (hoeve van de verzoekende partij). Vanaf het perceel, dat al geschonden is door het oprichten van de loods en nu verder geschonden wordt door het aanbouwen van een woning, strekken zich in de vier windrichtingen akkers en weiden uit.

De bestreden beslissing bevat geen afdoende en zorgvuldige motivering inzake de inpasbaarheid en de verenigbaarheid van het aangevraagde. De verwerende partij komt op een kennelijk onredelijke wijze tot het besluit dat het aangevraagde project verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening.

Om te voldoen aan de motiveringsplicht moet een vergunningsbeslissing gedragen worden door motieven die in feite juist zijn. Deze motieven moeten tevens duidelijk vermeld worden

in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.

...

Eerste middel - Tweede onderdeel: Schending van art. 2.1.2., § 7 VCRO. Schending van art. 2 en 3 W. 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

Het bezwaar van de verzoekende partij dat de te bouwen loods niet in te kleden is in het landschappelijk gebied dat deel is van een Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) dat ddoor de deputatie is goedgekeurd op 22 maart 2006, wordt niet ontmoet.

In een zaak waarbij de bouwaanvrager de deputatie verwijt de stedenbouwkundige vergunning te hebben geweigerd omwille van bepalingen opgenomen in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (omgekeerde situatie als de huidige), werd geoordeeld:

...

De beleidsdoelstellingen van een ruimtelijk structuurplan worden door middel van het vergunningenbeleid nagestreefd.

'Beleidsmatige gewenste ontwikkelingen' (art. 4.3.1, § 2, eerste lid, 2° VCRO) is een rekbaar begrip. De inhoud moet ook voortvloeien uit de ruimtelijke structuurplannen. Motieven die aan de grondslag liggen van een ruimtelijk structuurplan en die relevant zijn voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening moeten als 'beleidsmatig gewenste ontwikkelingen' gehanteerd worden als motivering van een vergunningsbeslissing.

De beleidsdoelstellingen van een ruimtelijk structuurplan blootweg terzijde leggen vormt geen grondslag voor een geldige motivering.

De verwerende partij, met uitzondering van een ongemotiveerde overweging dat de te verwachten visuele hinder eerder beperkt zal zijn, neemt voor het overige geen enkel concreet hinderaspect in aanmerking.

..."

5.

De verwerende partij stelt nog:

" ...

De verzoekende partij gaat verder in op de inplanting en het uitzicht van de blijkbaar reeds gerealiseerde loods. De verzoekende partij laat daarbij niet na te verwijzen naar een vergunning omtrent de bedrijfswoning die later is verleend.

Vooreerst mag het duidelijk zijn dat de verwijzing naar de vergunning voor de woning ter zake niet dienend is nu deze beide vergunning apart dienen te worden beoordeeld.

Bovendien dient nogmaals herhaald te worden dat het bestreden beslissing wel degelijk formeel correct is gemotiveerd. De schending van de materiële motiveringsplicht wordt niet ingeroepen.

De motivering kan dus enkel in vraag gesteld worden voor zover ze "formeel" aanwezig is, en dat is zonder meer het geval.

De (ruimere) inhoudelijke materiële motiveringsplicht wordt niet in vraag gesteld en kan dan ook in de wederantwoordnota uitgewerkt worden.

De vraag rest dan of de kwestieuze loods vergunbaar is in een LWA gebied. Dat is zonder meer het geval, en de verwerende partij heeft concreet gemotiveerd waarom dat mogelijk is.

Daarbij heeft de verwerende partij een discretionaire bevoegdheid en is het uw Raad niet mogelijk om zich de plaats te stellen van de verwerende partij om te beoordelen of de vergunde loods aanvaardbaar is.

De verwerende partij heeft expliciet gemotiveerd waarom in concreto de loods kan vergund worden.

Dat de verwerende partij er een andere mening op nahoudt en zich met de motieven as such niet akkoord kan verklaren, betekent niet dat het bestreden besluit onwettig is.

Omtrent het tweede onderdeel

Anders dan de verzoekende partij beweert wordt het tweede onderdeel wel degelijk ontmoet.

Alleen is het zondermeer duidelijk dat een vergunning niet aan een GRS kan getoetst worden.

Voor het overige is de uiteenzetting een doublure van wat onder het eerste onderdeel naar voor is gebracht en dat, zoals hierboven en in de antwoordnota uiteengezet niet kan aanvaard worden.

...”

6.

De tussenkomenende partij voegt niets wezenlijks toe in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

Er wordt niet betwist dat het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft, gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. In dit gebied gelden de bestemmingsvoorschriften neergelegd in de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit. Artikel 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit luidt als volgt:

“ ...

De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

...”

De Raad is van oordeel dat uit de samenlezing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit volgt dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst: 1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt

dat de bedoelde werken in overeenstemming moeten kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.

2.

Met betrekking tot het esthetisch criterium dient de bestreden beslissing bijgevolg de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag al dan niet de schoonheidswaarde van het landschap in het gedrang brengt en een formele motivering betreffende de verenigbaarheid van de constructie met de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.

De Raad kan zijn beoordeling niet in de plaats stellen van die van het vergunningverlenend bestuursorgaan. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar bestreden beslissing is kunnen komen. Een kennelijk onredelijke beslissing zal slechts voorliggen wanneer de Raad vaststelt dat de beslissing van de verwerende partij dermate afwijkt van het normaal te verwachten beslissingspatroon, dat het ondenkbaar is dat een ander zorgvuldig handelend bestuur, in dezelfde omstandigheden, tot dezelfde besluitvorming zou komen.

3.1.

De Raad stelt vast dat de verwerende partij bij haar beoordeling concreet en zorgvuldig heeft onderzocht en afdoende gemotiveerd of het aangevraagde verenigbaar is met de schoonheidswaarde van het landschap. De verwerende partij motiveert haar beslissing op dit punt als volgt:

“ ...

De loods wordt ingeplant ter hoogte van de rechterperceelgrens, hierdoor ontstaat een cluster met de bedrijven aan de overzijde van de Francois Blauweweg, Er is geenszins sprake van een solitaire inplanting in de omgeving. De inplanting nabij de rechterperceelgrens heeft ook tot gevolg dat het vrij zicht op de zuidelijk gelegen Huwynsbossen wordt gevrijwaard en de beleving van het open landschap voor de recreatieve omgeving van de Heihoek niet in het gedrang komt. Naar de linker aanpalende toe wordt niet gewerkt met groenstructuren maar wordt ingezet op het materiaalgebruik van de loods. Bovendien heeft het terrein een licht hellend profiel zo blijkt uit de topografische kaart, de loods wordt op het laagst gelegen deel ingeplant. Het voorzien van groenelementen naar de linker aanpalende toe zou gelet op de afstand tussen de bouwplaats en de linkeraanpalende en het licht hellend profiel het landschap middendoor snijden en erg onnatuurlijk ogen. Daarnaast zou het voorzien van beplanting nadelige gevolgen kunnen hebben op de bedrijfsvoering (bladval in de groenten).

Ter hoogte van de rechteraanpalende worden wel groenstructuren voorzien. Gelet op de bomen en hagen waarmee de bedrijven aan de overzijde van de Francois Blauweweg volledig aan het zicht worden onttrokken en het landschap bepalen is het voorzien van weldoordachte groenelementen aan deze zijde van het perceel geenszins te beschouwen als een manier om de loods aan het zicht te onttrekken. Het groenplan dat werd uitgewerkt sluit aan op de groenstructuren aan de overzijde van de straat en omvat een combinatie van zomereiken (14 stuks) met 5 planthagen met lage streekeigen beplanting bestaande uit haagbeuk, hazelaar, hultst, wilde liguster en sleedoorn. Omdat de toegang van het bedrijf

zich ter hoogte van een kruising bevindt, wordt er gewerkt met een lagere beplanting zodat er geen belemmering ontstaat voor het verkeer (zowel auto's als fietsers). Op de luchtfoto is te zien dat het voorzien van dergelijke groenstructuren ter hoogte van de perceelgrenzen zeker niet ongewoon is, het perceel van beide beroepers illustreert dit. De voorziene groenstructuren sluiten in het verlengde aan met de noordelijk gelegen bomen zodat er visueel sprake zal zijn van een geheel en er uiteindelijk zelfs sprake is van een meerwaarde voor het landschap. De visueel vormelijke aspecten van de aanvraag komen nog verder aan bo bij de toets aan de goede ruimtelijke ordening.

Het ontwerp is ook op esthetisch vlak verenigbaar met de landschappelijk waardevolle overdruk van het gebied.

...

De aanvrager heeft een omvangrijk stuk grond ter beschikking, toch werd gekozen om de nieuwe loods zo dicht mogelijk bij de Francois Blauweweg in te planten zodat er een clustering ontstaat met de landbouwbedrijven gelegen aan de overzijde van de straat en de vrije doorkijk naar de Huwynsbossen behouden blijft. De oppervlakte van de loods blijft beperkt tot net geen 790m² waardoor geen onnodige ruimte wordt ingenomen en de percelen maximaal kunnen worden gebruikt voor de teelten. Tevens is de loods ingeplant op het laagst gelegen stuk van het perceel. De inplanting van het bedrijf houdt dan ook maximaal rekening met het landschappelijk waardevol karakter van de omgeving.

...

De aangevraagde bedrijfswoning wordt uit de bestreden beslissing uitgesloten waardoor de verwerende partij enkel een esthetische toets dient door te voeren van de landbouwbedrijfsloods en niet van deze loods en bedrijfswoning samen.

3.2.

Anders dan de verzoekende partij aanvoert, is het geenszins correct dat de verwerende partij de toepassing van het esthetisch criterium negeert. Op basis van deugdelijke motieven waaronder clustering, het groenplan en inplanting op het laagst gelegen stuk van het perceel komt de verwerende partij tot de conclusie dat de inplanting van de aanvraag maximaal rekening houdt met het landschappelijk waardevol karakter van de omgeving.

De bestreden beslissing stelt uitdrukkelijk, als antwoord op de beroepsgrievens van de verzoekende partij, dat de weldoordachte groenelementen aan de rechterzijde van het perceel niet te beschouwen zijn als een manier om de loods aan het zicht te onttrekken. Bovendien is er volgens de verwerende partij zelfs sprake van een meerwaarde voor het landschap. Dat dit groenscherm net het storend karakter van de loods zou accentueren en de loods door de niet volledige omzooming nog steeds gedeeltelijk zichtbaar zal zijn, wat tot visuele ruimtelijke pollutie leidt, is een persoonlijke visie van de verzoekende partij die neigt naar opportunistiekritiek waarmee zij de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de beoordeling echter niet aantoont.

3.3.

De bestreden beslissing overweegt verder dat de inplanting nabij de rechterperceelsgrens net zorgt voor een vrij zicht op de Huwynsbossen en de beleving van het open landschap van de Heihoek niet in het gedrang wordt gebracht. Dat de verwerende partij abstractie maakt van het open en homogeen ruimtelijk karakter van de onmiddellijke omgeving is een niet onderbouwde stelling van de verzoekende partij. Dat de loods qua materiaalgebruik en vormgeving niet afgestemd is op de hoevegebouwen van de verzoekende partij is irrelevant bij het motief van clustering, aangezien de verwerende partij hier net let op de wijze van inplanting van de verscheidene constructies.

De overige argumentatie van de verzoekende partij omtrent de inplanting van de constructie op het laagst gelegen gedeelte van het perceel en de verscheidene feitelijkheden die zij aanhaalt in haar wederantwoordnota doen aan bovenvermelde vaststelling geen afbreuk en zijn dan ook af te doen als opportuniteitskritiek. Eventuele kritiek die de verzoekende partij uit op het planologisch criterium inzake de leefbaarheid van het landbouwbedrijf wordt niet verder uiteengezet, noch aangetoond en is derhalve onontvankelijk.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partij niet aantoont dat de beoordeling van het esthetisch criterium in de bestreden beslissing steunt op ondeugdelijke motieven en in zoverre de verzoekende partij niet aantoont dat de bestreden beslissing in strijd is met artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit ligt evenmin een schending voor van artikel 4.3.1, §2 VCRO.

Het eerste middelonderdeel wordt verworpen.

4

Het tweede middelonderdeel heeft betrekking op de beweerde strijdigheid van het aangevraagde met de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen zoals vervat in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Lichtervelde.

Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO biedt een vergunningverlenend bestuursorgaan, zoals de verwerende partij, de mogelijkheid om desgewenst en in voorkomend geval rekening te houden met zogenaamde “beleidsmatig gewenste ontwikkelingen”. Artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 2° VCRO houdt evenwel allerminst een verplichting in zich zodat de verwerende partij geenszins dient te motiveren waarom ze geen toepassing heeft gemaakt van vermelde bepaling.

Nog los van artikel 2.1.2, §7 VCRO dat bepaalt dat een ruimtelijk structuurplan in beginsel geen beoordelingsgrond vormt voor vergunningsaanvragen, merkt de Raad ten overvloede op dat de verzoekende partij zonder meer stelt dat de bestreden beslissing strijdt met de planologisch gewenste ontwikkelingen van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het komt de Raad evenwel niet toe om bij gebrek aan nadere toelichting door de verzoekende partij, zelf na te gaan in welke zin er sprake is van enige schending.

Het tweede middelonderdeel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij werpt in dit middel de schending op van artikel 8, § 3, derde en vierde lid van het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (hierna DIWB), artikel 3, § 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid en de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet.

Zij zet uiteen:

“ ...

Uit het dossier blijkt dat het betrokken perceel gelegen is in overstromingsgevoelig gebied. Het moge Uw Raad meteen duidelijk zijn dat een bouwvolume van een omvang zoals vergund door de bestreden beslissing een danige impact heeft op de al zeer broze lokale huishouding in het betrokken gebied, bijvoorbeeld door de grote hoeveelheden aan hemelwater die voortkomen van de aanzienlijke dakdrop van de op te richten loods.

In de bestreden beslissing wordt klakkeloos het advies gevolgd zoals geformuleerd door de Provinciale Dienst Waterlopen op 22 juni 2015. Het advies motiveert niet in welk opzicht de voorgestelde voorwaarden zullen tegemoetkomen aan de impact van het bouwproject op de lokale huishouding. Ook op de in graad van administratief gestelde opmerkingen van verzoekende partij wordt in de bestreden beslissing geen afdoende antwoord gegeven.

Uit dit alles blijkt dat de waterparagraaf in de bestreden beslissing niet afdoende of onwettig is, minstens is ook op dit punt de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd.

...”

2.

De verwerende partij antwoordt:

“ ...

Immers, de verzoekende partij geeft zelf toe/geeft zelfs aan dat er een toets is gebeurd, alleen stelt zij zich de vraag of de voorwaarden die zijn opgelegd wel efficiënt genoeg zijn.

De watertoets is dan ook sowieso correct gebeurd.

Als de verzoekende partij de efficiëntie van de maatregelen in vraag wil stellen moet zij minstens een begin van concrete gegevens voorleggen die aantonen dat de beoordeling foutief is gebeurd.

De verzoekende partij laat na dat de doen en volstaat zich met in algemene termen de vraag te stellen of de voorwaarden wel efficiënt genoeg zijn.

...”

3.

De tussenkomende partij stelt:

“ ...

Het tweede middel wordt ontleend aan een veronderstelde verzwaarde motiveringsplicht die zou voortvloeien uit de ligging van de bouwplaats in overstromingsgevoelig gebied.

Dit is echter een kennelijk foutieve aanname.

De bouwplaats is gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Dat staat ook uitdrukkelijk in de bestreden beslissing te lezen.

Hieronder wordt de watertoetskaart 2014 weergegeven:

...

Mogelijk overstromingsgevoelige gebieden zijn in tegenstelling tot overstromingsgevoelige gebieden waar alleen overstromingen mogelijk zijn bij zeer extreme weersomstandigheden of falen van waterkeringen zoals bij dijkbreuken. In de huidige situatie overstroomden ze niet, maar bij zeer extreme situaties zijn het mogelijk wel zwakke plekken waar het water makkelijker naar toe stroomt.

Dergelijke kennelijke materiële misslag waarbij volkomen ten onrechte wordt verwezen naar een veronderstelde verzwaarde motiveringsplicht voor het bouwen in (effectief) overstromingsgevoelig gebied, kan evident geen gegrond middel uitmaken.

...”

4.

De verzoekende partij voegt nog toe:

“ ...

De verzoekende partij heeft in zijn akte van beroep ingeroepen dat vóór het afleveren van de vergunning op 7 april 2015 er geen advies aangevraagd was aan de provincie.

Bij het terug doornemen van het dossier stelt de verzoekende partij het volgende vast.

Blijkens de beslissing van de verwerende partij van 6 augustus 2015 werd het advies van de Provinciale Dienst Waterlopen ontvangen op 22 juni 2015, dit is hangende de procedure vóór de deputatie.

De beslissing van de verwerende partij vermeldt verder dat de tussenkomende partij op verzoek van verwerende partij werd geïnterpelleerd en dat na onderzoek van het antwoord de dienst Waterlopen op 30 juli 2015 heeft bevestigd dat de toets positief is.

De verzoekende partij beschikt niet over de technische onderlegdheid om het advies van de provinciale dienst naar waarde te beoordelen.

...”

5.

De verwerende partij voegt nog toe:

“ ...

Uit de uiteenzetting in de antwoordnota moet blijken dat dit middel eerder is ingegeven omdat de documenten in het dossier voor een leek moeilijk te begrijpen zijn.

Dit staat er evenwel niet aan in de weg dat er wel degelijk op een correcte wijze een watertoets is gebeurd.
..."

6.

De tussenkomen de partij voegt niets wezenlijks toe in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij stelt in haar tweede middel in essentie dat de in de bestreden beslissing opgenomen waterparagraaf is aangetast door een motiveringsgebrek en derhalve onwettig is.

Uit artikel 8, §1 en §2 DIWB volgt dat een beslissing waarbij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, een formele motivering moet bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, §1 bedoelde watertoets is uitgevoerd. Uit die motivering moet meer bepaald blijken, hetzij dat uit de werken waarvoor de vergunning wordt verleend geen schadelijke effecten kunnen ontstaan als bedoeld in artikel 3, §2, 17° van het voormelde decreet, hetzij dat zulke effecten wel kunnen ontstaan, maar dat die door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld.

Voor zover het gaat om vermindering van infiltratie van hemelwater of vermindering van de ruimte voor het watersysteem, moeten er compensatiemaatregelen opgelegd worden.

2.

Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat de verwerende partij van oordeel is dat gelet op de voorwaarden, zoals bepaald in het advies van de provinciale Dienst Waterlopen van 22 juni 2015, er geen schadelijke effecten op het bestaande watersysteem verwacht worden.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij zich in de uiteenzetting van haar middel beperkt tot het bekritisieren van de bestreden beslissing en het advies van de provinciale Dienst Waterlopen zonder concreet aan te tonen in welke zin de vooropgestelde maatregelen, die als voorwaarde in de bestreden beslissing worden opgelegd, ontoereikend zouden zijn. De verzoekende partij erkent zulks overigens minstens impliciet in haar wederantwoordnota door te stellen dat zij niet over de technische onderlegdheid beschikt om het advies van de provinciale Dienst naar waarde te beoordelen.

De verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat de vooropgestelde maatregelen onvoldoende zijn, noch dat de waterparagraaf niet afdoende is gemotiveerd.

Het middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Pieter LEENKNEGT is ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 juni 2018 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER